herpy

GEKKOER

Malaysia bent-toed gecko

Cyrtodactylus elok

En slank, nataktiv skovgekko fra Malaysias regnskove med gribehale, svømmehud mellem tæerne og en kamuflage, der får den til at forsvinde på bark. Den er sjælden i terrarier, kræver stabil fugt og kølige nætter og passer til den erfarne holder.

Familie: Gekkonidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**6-8 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Temperatur, nat	**20-22 °C**
Luftfugtighed	**70-85 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 24-27 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står ikke på CITES-listerne og ikke på bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen CITES- eller EU-papirer ved køb og salg. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Arten er sjælden i hobbyen, så spørg efter dokumentation for, at dyret er opdrættet i fangenskab, og tjek eksportreglerne i oprindelseslandet, hvis det er indført.

Om arten

Cyrtodactylus elok er en slank gekko i slægten *Cyrtodactylus*. Den hører til den gruppe af slægten, der har en tornet gribehale. Halen er firkantet i tværsnit, har en dobbelt række af pigge langs siderne, og den yderste tredjedel er lysere, næsten hvid. Mellem tæerne sidder en svømmehud ved roden, og de forreste lameller under tæerne er forstørrede. Arten har ingen forstørrede skæl på lårene og ingen lårporer.

Kroppen er grå-brun med en V-formet tegning i nakken, seks lysere tværbånd på kroppen og mørke bånd på halen. Det er beskrevet fra konserverede dyr, og farverne hos levende dyr er ikke grundigt dokumenteret. Tegningen virker som kamuflage på bark.

Den største registrerede kropslængde fra snude til kloak er omkring 83 mm, og de fleste dyr er mindre. En voksen når derfor typisk 6-8 cm uden hale. Halen er omkring 1,2 gange så lang som kroppen, så den samlede længde kan komme op på omkring 18 cm. Artens navn er malajisk for smuk.

Arten blev beskrevet i 1979 af Dring ud fra dyr fra det nordlige Terengganu og Gunung Benom i Malaysia. Den er stadig lidt kendt, og der findes ingen etablerede pasningsretningslinjer baseret på lang tids opdræt. Alt, der står om pasning her, bygger på artens levested og på erfaringer med den og beslægtede arter, og det skal tages med forbehold.

Dyret er sky og sårbart og egner sig bedst som udstillingsdyr, ikke som dyr, der skal håndteres.

Udbredelse og levested

Cyrtodactylus elok er knyttet til Vestmalaysia på Den Malajiske Halvø, hvor den lever i bjergene og lavlandet langs Titiwangsa-kæden og de østlige bjerge. Typelokaliteten er Gunung Benom i Pahang. Arten er også kendt fra Gunung Lawit i Terengganu, Batu Papan i Kelantan, Sungai Sedim i Kedah, Cameron Highlands og Fraser's Hill samt Gunung Besar Hantu i Negeri Sembilan.

I 2018 blev arten for første gang fundet i Thailand, i Hala-Bala-reservatet i provinsen Narathiwat helt mod syd, og den findes formentlig flere steder i lavlandet ved de nordlige udløbere af de malaysiske bjergkæder. Udbredelsen er dog kun kendt fra spredte fund.

> **Oprindelig udbredelse:** Malaysia og Thailand.

LEVESTED

Arten er trælevende og findes i lavlandsskov og bakkeskov med dipterocarp-træer i kuperet terræn, i omkring 100-800 meters højde. Typelokaliteten ligger i 215 meters højde.

Kamuflagen og den gribende hale tyder på, at dyret om dagen skjuler sig i sprækker i bark og i hule træer, og at det jager om natten på stammer og grene. Klimaet er tropisk og fugtigt, med små temperaturudsving over året. Unger og drægtige hunner er set i marts i Negeri Sembilan, så æggene lægges formentlig i den første del af året. Der findes ikke tilgængelige målinger af temperatur og fugt på de enkelte fundsteder, så tallene i pasningsafsnittene er skøn ud fra regnskovens generelle forhold.

Pasning

TERRARIET

Dyret bruger højden og skal have et højt terrarie. Et par dyr kan holdes sammen, men kun hvis der er plads og mange skjul. Til ét dyr er 45 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde) et rimeligt minimum, og et par skal have mindst 60 × 45 × 60 cm. Der findes ingen dokumenterede minimumsmål for arten. De generelle krav til nataktive, klatrende gekkoer fra fugtige egne siger mindst 6 × 6 × 8 gange kropslængden (snude-kloak) til et par, hvilket for et dyr på 8 cm giver omkring 50 × 50 × 65 cm. Større er altid bedre.

Indret med mange tynde grene, korkrør og korkbark i flere højder, så dyret både kan klatre og gemme sig. Plant tæt med levende eller kunstige planter, så der opstår skjul og skygge. Dyret har brug for mindst ét skjul, hvor det føler sig sikkert, og et sted med fugtig sphagnum.

Som bund fungerer fugtig kokosmuld og sphagnum eller en bioaktiv blanding med springhaler og bænkebidere. God luftcirkulation er vigtig, så luften ikke bliver stillestående. Brug et terrarie med netåbninger i toppen og foran, men med lukkede sider, så fugten bliver.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund Læs mere: Foderdyr: hold og avl

TEMPERATUR

Cyrtodactylus elok er ikke en solelskende art og skal ikke have en varmelampe. Om dagen er 22-27 °C passende, og om natten skal temperaturen falde til omkring 20-22 °C. Der skal ikke være et varmt sted, og arten bør ikke komme til 28 °C eller derover. Hold derfor terrariet køligt om sommeren, væk fra sol og radiatorer.

I mange danske hjem er stuetemperatur nok i sommerhalvåret. Er der koldere end 20 °C om vinteren, kan en lav varmemåtte på siden eller en keramisk varmepære styret af en termostat bruges. Mål temperaturen med et digitalt termometer både øverst og nederst i terrariet.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være høj, 70-85 %. Spray terrariet grundigt hver dag, helst en gang om aftenen, så der er vanddråber på blade og grene, som dyret kan drikke af. Lad bunden og toppen tørre lidt mellem hver sprøjtning, så der ikke opstår mug.

God ventilation er lige så vigtig som fugten. Står luften stille og er konstant våd, giver det mug og hudproblemer. Et hygrometer viser, om luftfugtigheden holder. Der skal altid være en lav skål med friskt vand. Skift vandet dagligt.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Stil en lav, stabil skål med friskt vand på bunden eller på en lav gren. Vandet skal være højst 1-2 cm dybt, så dyret ikke drukner, og skiftes hver dag. Brug vand uden klor, fx afkogt eller filtreret vand fra hanen, og gør skålen ren ved hvert skift. Nogle dyr drikker kun af bladene, men skålen hjælper med at holde fugten oppe.

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og lever på stammer og grene i skovens skygge. Stærkt UVB er ikke nødvendigt, men en svag UVB-kilde gør formentlig dyret godt. Hvis du bruger UVB, så vælg et svagt rør til skyggedyr, og sæt det, så der er mange skyggeområder i terrariet.

Hav lyset tændt 11-12 timer om dagen, gerne styret af et tænd-sluk-ur. Brug et svagt månelys eller ingen lys om natten. Der skal være mørkt i hvert fald i det meste af natten, så dyrets døgnrytme holdes.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Cyrtodactylus elok spiser levende insekter. Giv små, varierede foderdyr som fårekyllinger, små kakerlakker, bananfluer og møl. Størrelsen skal passe til dyrets hoved: dyrene skal være mindre end afstanden mellem øjnene. Giv foderdyr, der selv er fodret godt, og pudr dem med kalk med D3-vitamin ved hver anden fodring og med et multivitamin en gang om ugen.

Fodr voksne dyr 2-3 gange om ugen og unge dyr oftere. Dyrene jager aktivt om natten, så giv foderet om aftenen, og fjern døde insekter om morgenen. Frugtfoder og færdigfoder til gekkoer er ikke beskrevet for arten.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er sky og sårbar, og dyret egner sig bedst som udstillingsdyr. Håndtering stresser det og bør kun ske, når det er nødvendigt. Dyret kan smide halen, hvis det gribes. Vælg at observere dyret om aftenen frem for at tage det op.

Social holdform er dårligt dokumenteret. Hanner af slægten er territoriale og bør ikke holdes sammen. Et par kan holdes sammen i et stort terrarie med mange skjul, hvis dyrene ikke slås. Ellers hold dyrene hver for sig. Nyindkøbte dyr kan være stressede og have parasitter, så giv dem ro i flere uger, og få en afføringsprøve undersøgt hos en dyrlæge.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hos mange arter i slægten ses porer foran kloakken hos hannen. Hos *Cyrtodactylus elok* er der ingen lårporer, og antallet af porer foran kloakken er ikke entydigt beskrevet, så kønnet er svært at afgøre hos unge dyr. Alder og vægt for kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Sæt kun dyr i avl, når de er udvoksede, i god huld og har haft rigeligt kalk.

PARRING

Der findes ingen dokumenterede oplysninger om parringen hos arten. Fund af drægtige hunner og små unger i marts i naturen tyder på, at sæsonen begynder i vinterhalvåret eller det tidlige forår. Hold dyrene i par, og giv hunnen mange skjul, så hun kan trække sig fra hannen. Fjern hannen, hvis han jager hunnen uden pause, eller hvis hun er skrammet.

ÆGLÆGNING OG KULD

Arten er æglæggende. Æggene er formentlig få pr. kuld, omkring 1-2, som hos de fleste arter i slægten, men det er ikke dokumenteret for netop arten. Giv hunnen en æglæggekasse med fugtig sphagnum eller kokosmuld, der er mindst 8-10 cm dyb, og som står i et mørkt, roligt hjørne af terrariet. Ellers graver hun æggene ned i bunden under et skjul.

Hunner i slægten er udsat for kalkmangel i æglægningen. Giv derfor rigeligt kalk og D3-vitamin, og stop avlen, hvis hunnen taber sig.

INKUBATION

Flyt æggene forsigtigt til en lille boks med let fugtigt substrat som vermiculite eller perlite uden at vende dem. Boksen skal have et par små lufthuller og stå ved 24-27 °C. Substratet skal være fugtigt, ikke vådt, så æggene ikke får mug. Temperatur og varighed er ikke dokumenteret for arten. De 24-27 °C og 60-90 dage i faktaboksen er et groft skøn, og udrugningen kan tage væsentligt længere, især ved lavere temperatur.

Et æg, der falder sammen eller bliver mugnet, er som regel dødt. Lad æggene ligge, til du er sikker.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er små og skal holdes enkeltvis i en lille plastikboks med køkkenrulle eller fugtig sphagnum, et skjul og en gren. Spray dagligt, og hold temperaturen på 22-25 °C. De skifter hud i det første døgn og begynder at spise efter nogle dage.

Giv små insekter som bananfluer, springhaler og nyklækkede fårekyllinger, pudret med kalk. Fodr dem dagligt. Vej og mål dem jævnligt. Der er ikke dokumenteret vækst eller tid til voksenstørrelse for arten, og opdræt i fangenskab er stadig sjældent.

Sundhed og typiske fejl

Der er næsten ingen dokumenterede oplysninger om sygdomme hos *Cyrtodactylus elok*, så det følgende bygger på erfaringer med arter i slægten i almindelighed:

- Varme over 28 °C og for tør luft giver stress, tørre hudskift og manglende appetit.
- Konstant våd bund og dårlig ventilation giver mug, svamp og hudproblemer.
- Indfangede dyr har ofte parasitter og kan være svære at vænne til fangenskab. Få en afføringsprøve undersøgt.
- Kalkmangel, især hos hunner, giver bløde knogler, rystelser og æglægningsproblemer. Pudr foderet og giv D3-vitamin.
- Håndtering stresser dyret og kan få det til at smide halen.

Et sundt dyr har klare øjne, en fyldig hale og er aktivt om aftenen. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger eller ligger slapt.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.